

Cambra de Comerç
de Barcelona

ECONOMIA CATALANA

Anàlisi de conjuntura i previsions

Roda de premsa

23 d'octubre de 2019

1. Índex

- Evolució econòmica en el tercer trimestre de 2019
- Estimacions de creixement per al tercer i quart trimestres
- Previsions anuals 2019 i 2020
- Informe sobre EROs a Catalunya

2. Escenari base (FMI)

- Desacceleració economia mundial sincronitzada / toca fons 2019 (3,0%) amb recuperació 2020 (3,4%) i 2021 (3,6%), liderada per economies emergents.
- En canvi, les principals economies avançades (G7) entren en un període sostingut de baix creixement (2019 = 1,6% / 2020 = 1,6% / 2021 = 1,4%).
- Més accentuat a la UEM (2019 = 1,2% / 2020 = 1,4% / 2021 = 1,4%).
- L'economia espanyola manté diferencial positiu amb l'UEM, però creixent per sota del 2%.
- **Conclusió** = desacceleració, no recessió → creixements més en línia amb la tendència sostenible a llarg termini / problema de fons = manca de dinamisme de l'economia mundial en comparació amb el període anterior a la crisi, malgrat polítiques monetàries molt expansives.

3. Riscos previsibles + Incerteses imprevisibles

- Principal amenaça → pèrdua de confiança generalitzada que freni decisions d'inversió i de consum, davant incerteses que no es poden quantificar.
- Xina - EUA → friccions comercials a l'alça o la baixa? → dubtes sostenibilitat principi d'acord.
- EUA - UE → friccions comercials a l'alça o la baixa? → nous aranzels / risc automoció.
- Brexit → amb acord / sense acord / ... ?
- Altres = Iran - Orient Mitjà / Argentina ...
- En cas de recessió, política monetària esgotada → podem esperar polítiques fiscals coordinades?

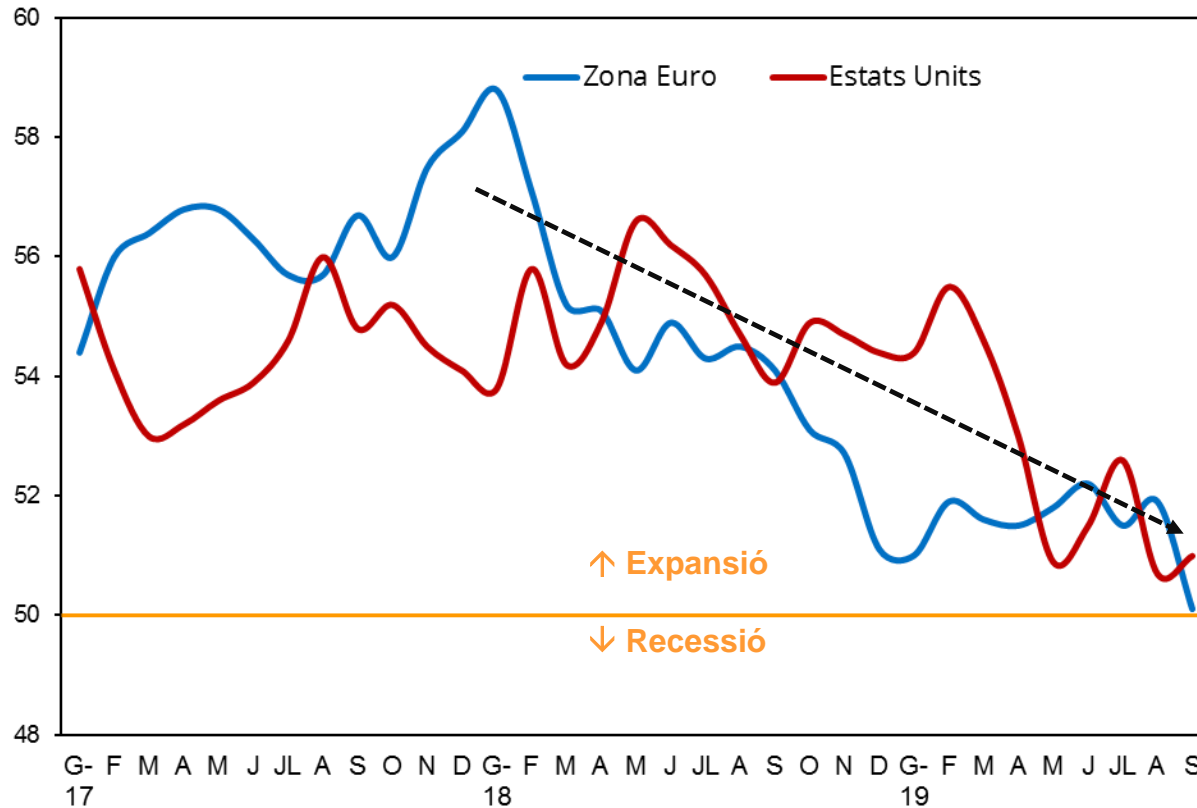

4. Indicador de sentiment econòmic (PMI) a Espanya, la zona euro i els Estats Units

PMI (Purchasing Managers Index) compost

(Índex) Font: Markit

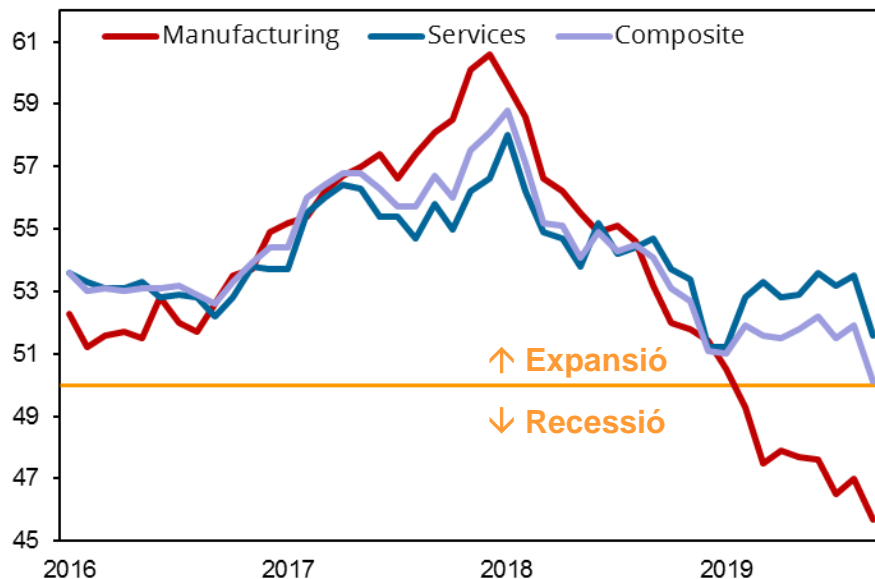
- El PMI mostra una desacceleració generalitzada de les economies desenvolupades. A la zona euro més acusada que als Estats Units el mes de setembre.

5. Indicador de sentiment econòmic (PMI) a Espanya i la zona euro

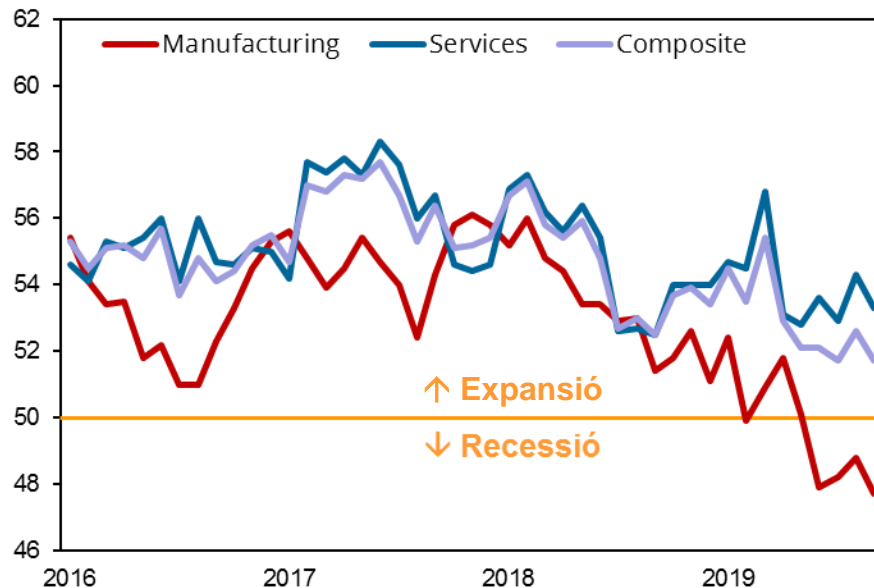
PMI manufactures i serveis. Zona euro

(Índex) Font: Markit

PMI manufactures i serveis. Espanya

(Índex) Font: Markit

- A la zona euro, el PMI dels serveis pateix un descens important al setembre tot i mantenir-se en expansió, fet que se suma a la recessió que pateix la indústria des de principi d'any.
- A Espanya, el PMI de la indústria va entrar en recessió al juny però els serveis ho estan compensant amb una evolució expansiva força estable.

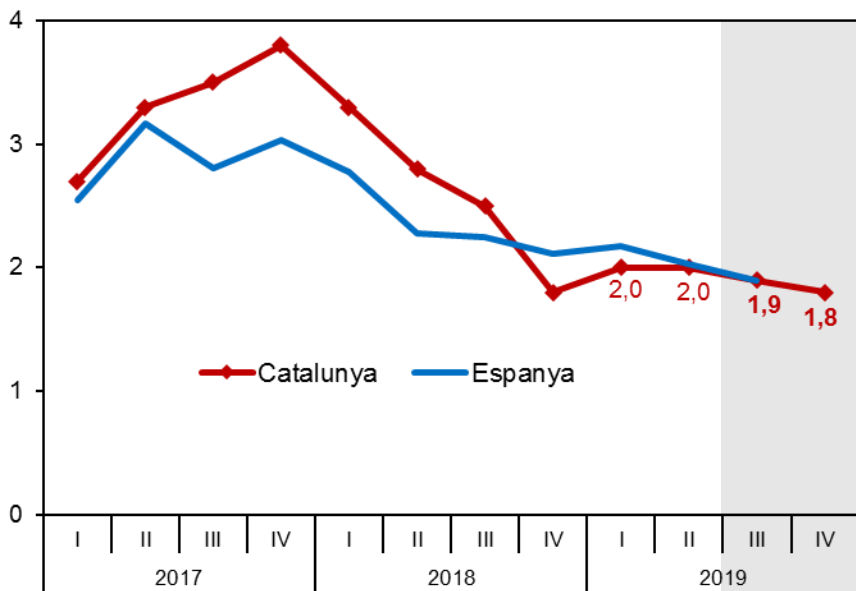

6. Evolució del PIB trimestral a Catalunya i Espanya

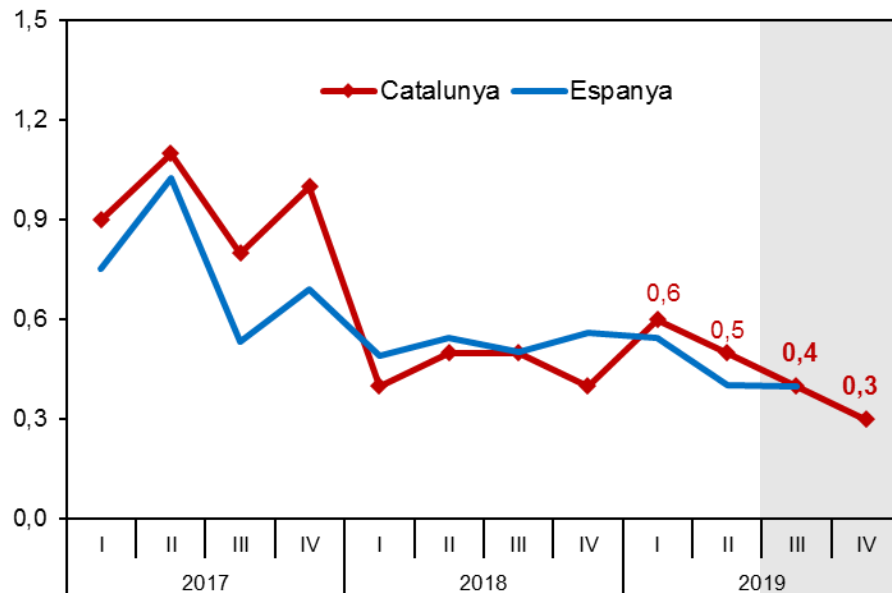
PIB. Corregit d'estacionalitat

(Taxa de variació **interanual**, en %). Font: INE i Idescat

PIB. Corregit d'estacionalitat

(Taxa de variació **trimestral**, en %). Font: INE i Idescat

NOTA: IIIT19 i IVT19 previsió d'AQR-Cambra BCN per a Catalunya i IIIT19 previsió del Banc d'Espanya per a Espanya

- Segons les nostres previsions, l'economia catalana alentirà el ritme de creixement interanual del PIB durant la segona part de l'any, amb taxes lleugerament per sota del 2%.
- El creixement intertrimestral s'hauria moderat una dècima el tercer trimestre fins al 0,4% i podria alentir-se una altra dècima el quart trimestre, fins al 0,3%, tot i que el context és més incert ara que fa uns mesos.

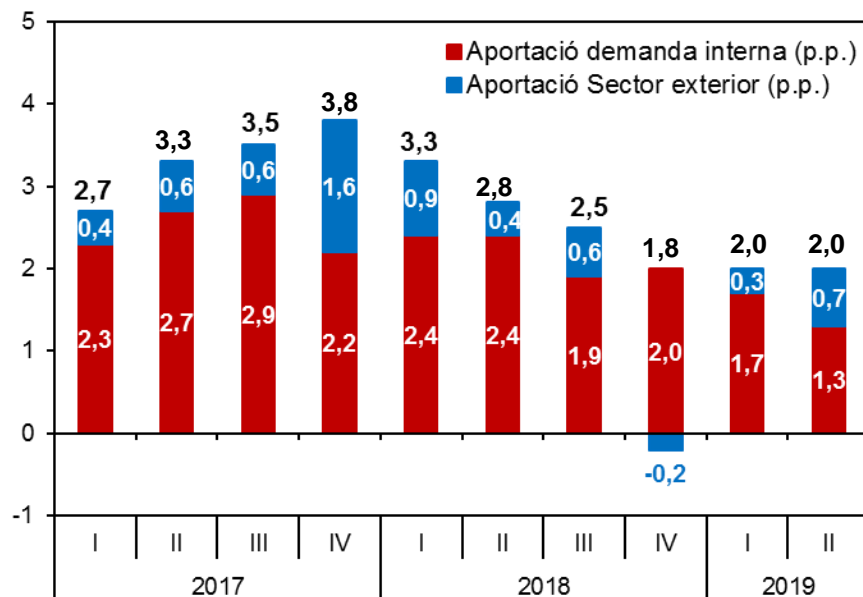

7. Evolució del PIB trimestral per components i sectors a Catalunya

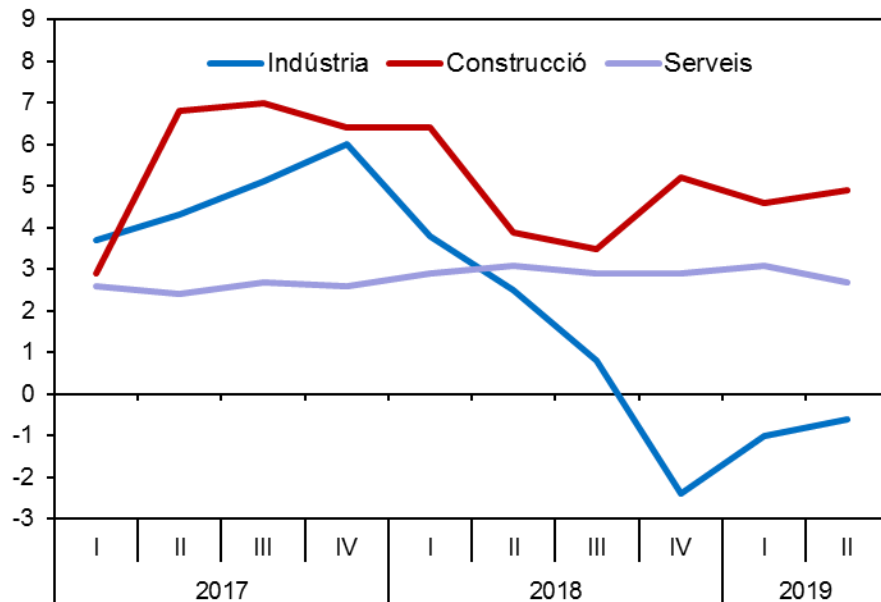
PIB pel costat de la demanda. Corregit d'estacionalitat

(Taxa de variació interanual, en %). Font: Idescat

PIB pel costat de l'oferta. Corregit d'estacionalitat

(Taxa de variació interanual, en %). Font: Idescat

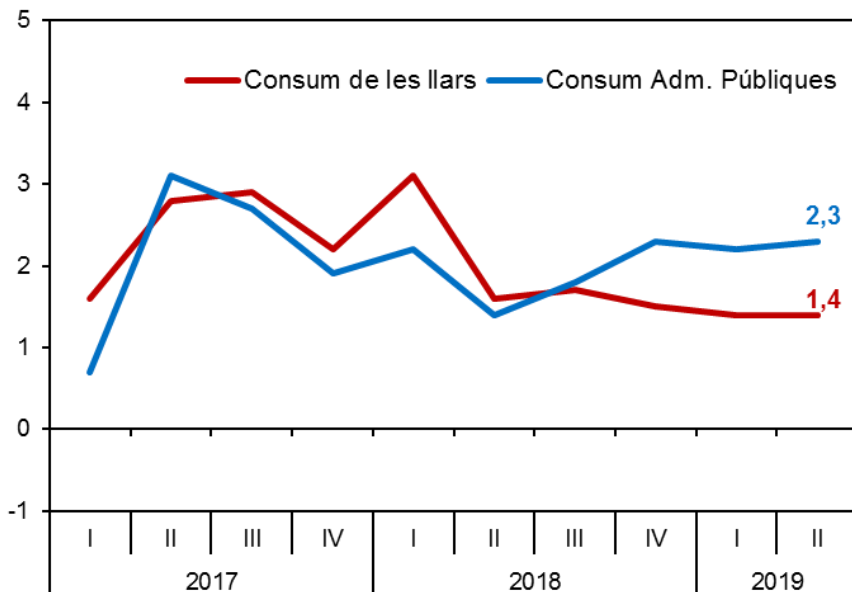

- El sector exterior ha ampliat la seva contribució positiva al creixement del PIB en el segon trimestre, compensant la menor contribució de la demanda interna.
- Pel costat de l'oferta, la indústria porta tres trimestres continuats amb taxes interanuals negatives, però va moderant la taxa de descens. Mentre la construcció i els serveis mantenen força estable el ritme de creixement.

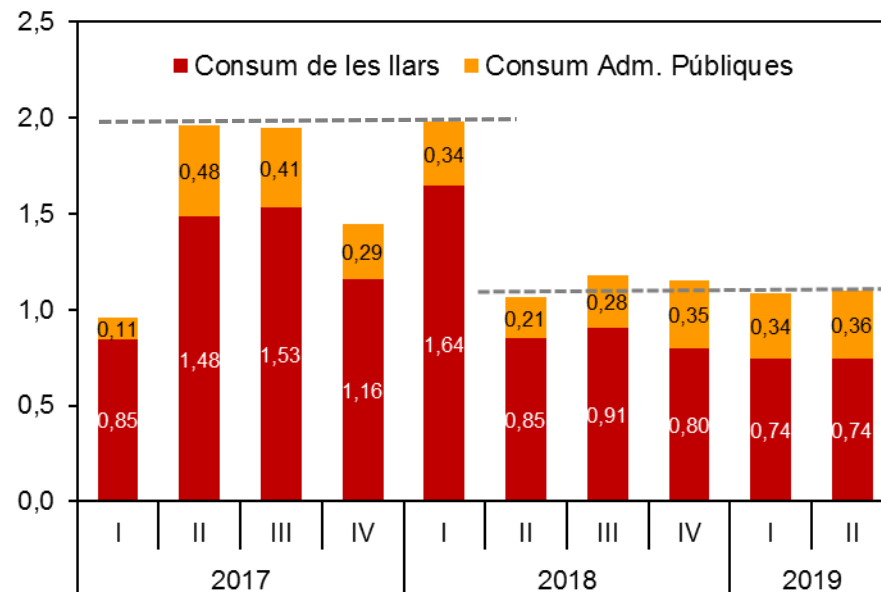

8. Evolució del consum a Catalunya

PIB pel costat de la demanda. Corregit d'estacionalitat
(Taxa de variació interanual, en %). Font: Idescat

Contribucions del consum al creixement del PIB
(en punts percentuals). Font: Idescat

- El consum de les administracions públiques està creixent per sobre del consum privat des de fa quatre trimestres, tant per l'augment de l'ocupació pública (+10,3% acum. 1er sem) com de les retribucions (+2,25%).
- La contribució del consum al creixement del PIB està estabilitzat entorn d'1,1 punts des del segon trimestre de 2018. En el que portem de 2019 no s'ha ressentit perquè l'augment del consum públic ha compensat el menor dinamisme del consum privat.

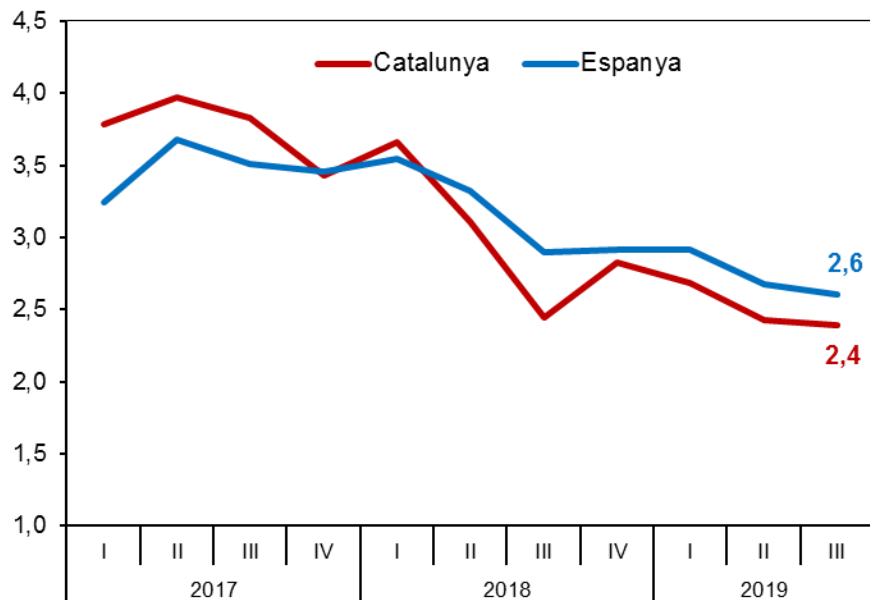

9. Evolució de l'ocupació

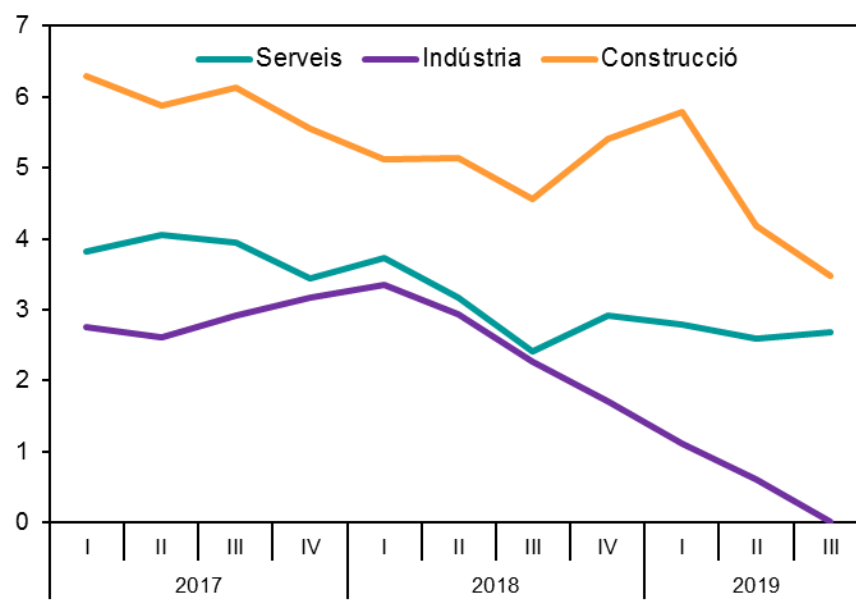
Afiliats a la Seguretat Social. Total règims

(taxa variació interanual, en %). Font: Min. Treball

Afiliats a la Seguretat Social. Per sectors

(taxa variació interanual, en %). Font: Min. Treball

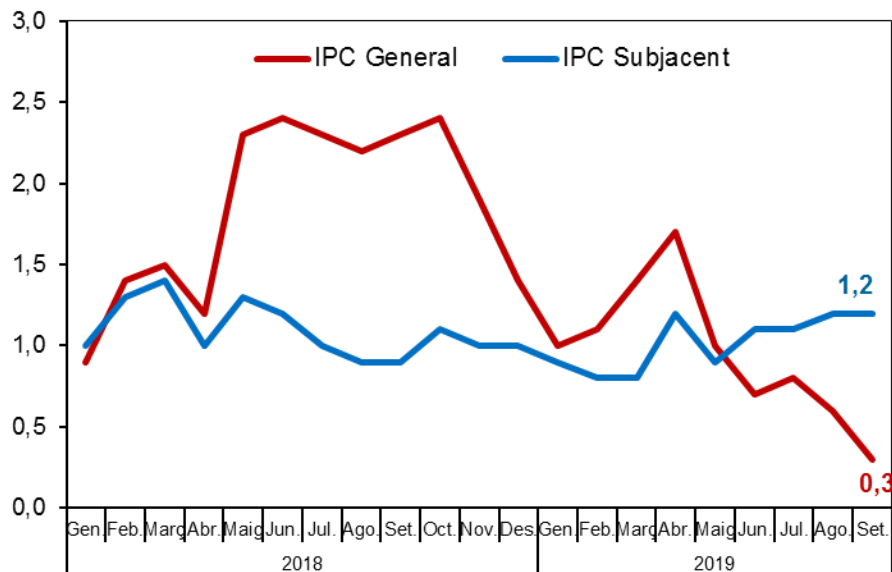
- El mercat de treball continua amb una evolució positiva en el tercer trimestre però amb un creixement cada vegada més moderat, i lleugerament per sota de la mitjana espanyola.
- La indústria ha patit un desacceleració molt acusada fins arribar a un creixement nul dels afiliats en el tercer trimestre, mentre que la construcció i els serveis mantenen un bon ritme de creació d'ocupació.

10. Salariis i inflació

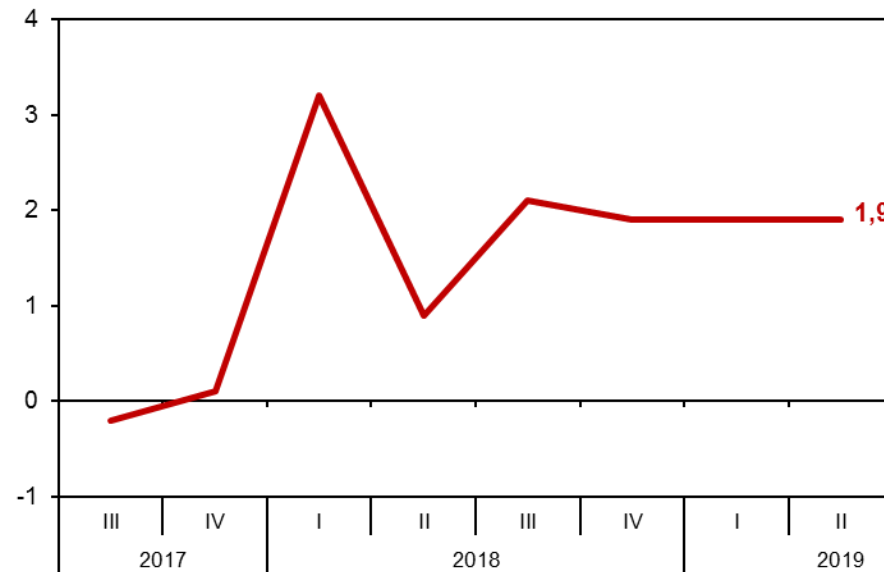
IPC. Catalunya

(Taxa de variació interanual, en %). Font: Idescat

Cost salarial per treballador i mes. Catalunya

(Taxa de variació interanual, en %). Font: Idescat

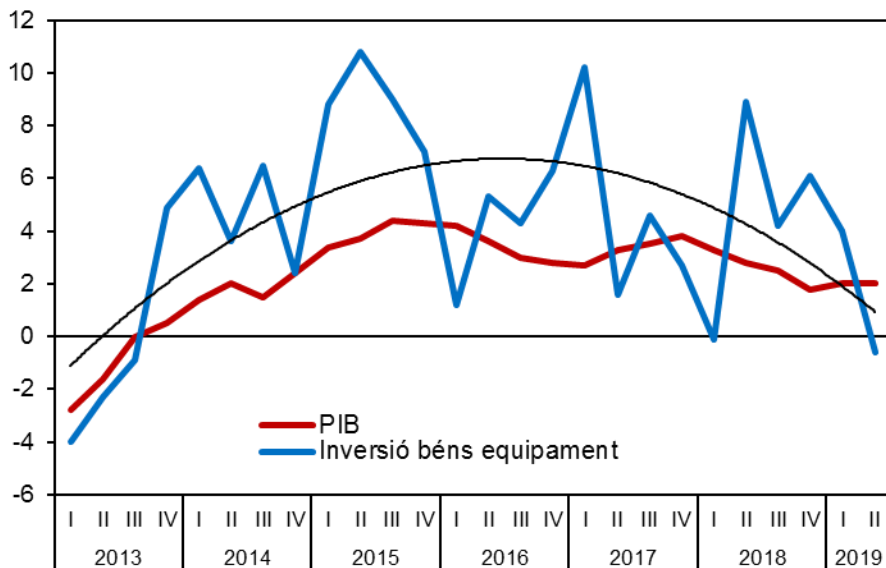

- La taxa d'inflació continua moderant-se fins a situar-se en nivells molt baixos (0,3% al setembre) mentre que la subjacent es manté força estable (lleugerament per sobre de l'1%).
- Els costos salarial mantenen un creixement proper al 2% de mitjana, fet que ha permès recuperar poder adquisitiu a les famílies.

11. Inversió

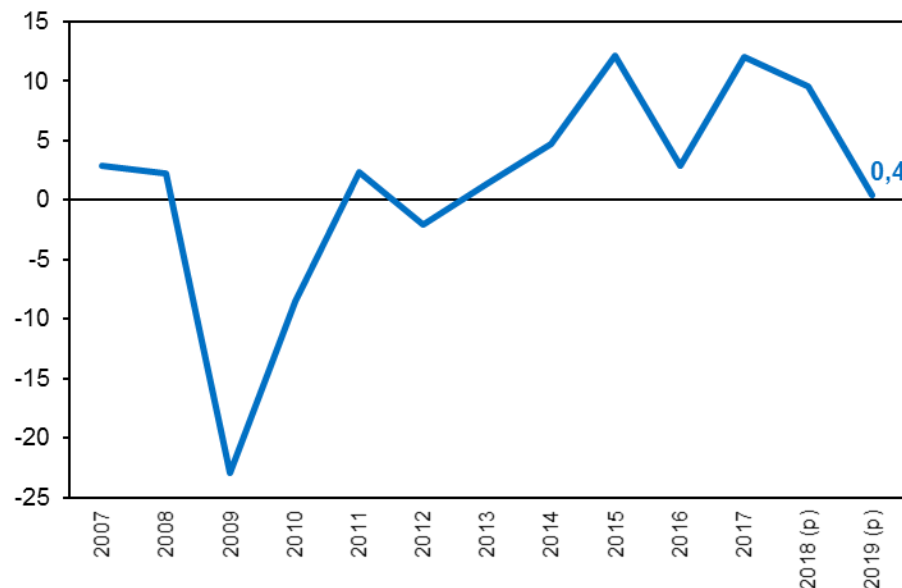
Inversió en béns d'equipament a Catalunya

(Taxa var. interanual, en %) Font: Idescat

Inversió industrial a Catalunya

(Taxa de variació interanual a preus corrents, en %) Font: Dept. Treball i Idescat (p) provisional

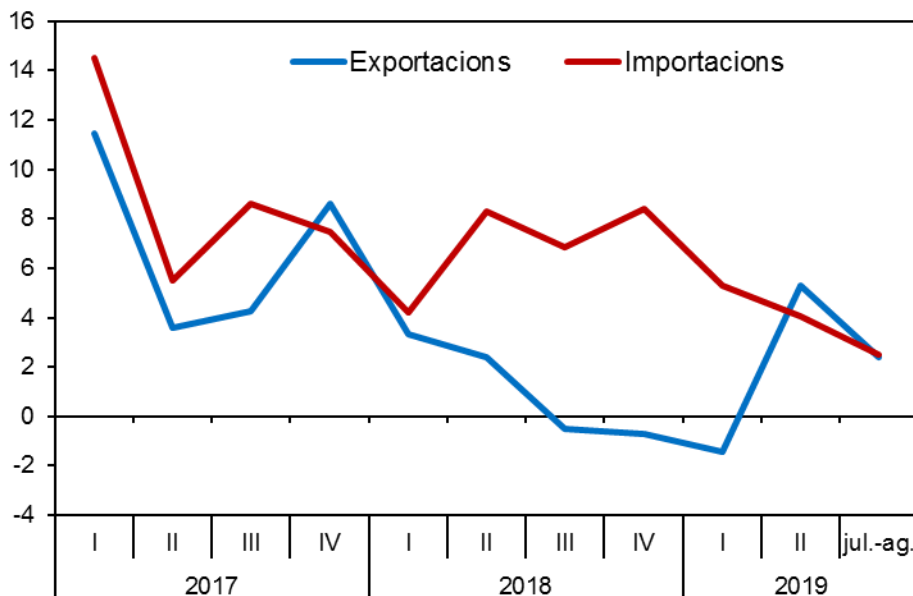

- La inversió en béns d'equipament està esgotant el cicle expansiu que va tenir el seu punt àlgid durant el període 2015-2017.
- La inversió industrial es preveu que registri un creixement pràcticament nul el 2019, confirmant així que la indústria ha entrat en una nova fase del cicle menys expansiva.

12. Exportacions

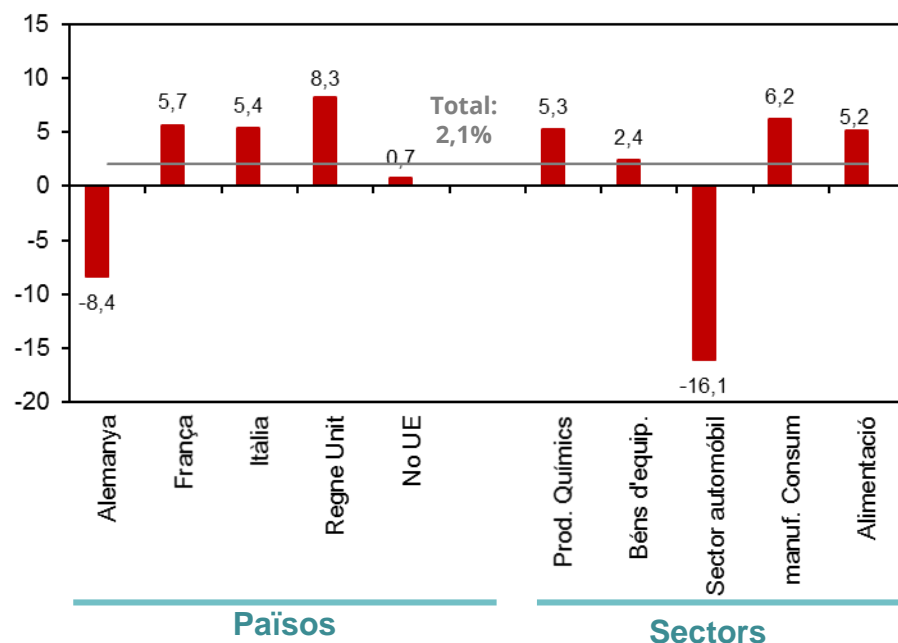
Exportacions de béns en valor

(Taxa de variació interanual, en %. Dades provisionals). Font: Duanes

Exportació de béns en valor per grans països

(Taxa de variació interanual GENER-AGOST, en %. Prov.). Font: Duanes

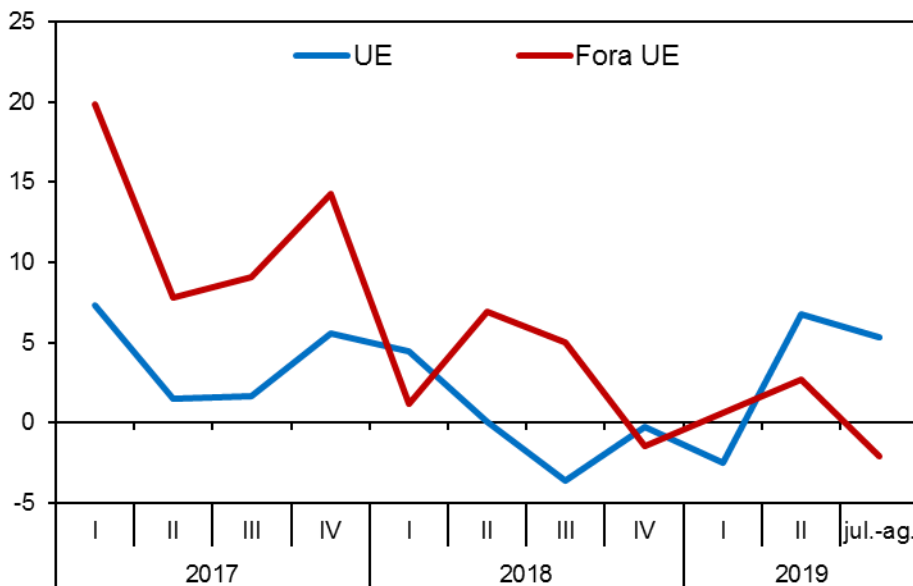
- Les exportacions creixen un 2,1% acumulat fins a l'agost i les importacions un 4,2%. Per tant, l'exportació està resistint, de moment, la caiguda del comerç mundial. A més, les exportacions estan creixent un punt més a Catalunya que a l'Estat (1,1% fins a l'agost).
- El descens de les exportacions està concentrat en el sector de l'automòbil i en Alemanya, mentre que a la resta de grans sectors i principals destins continuen creixent.

13. Diversificació geogràfica de les exportacions

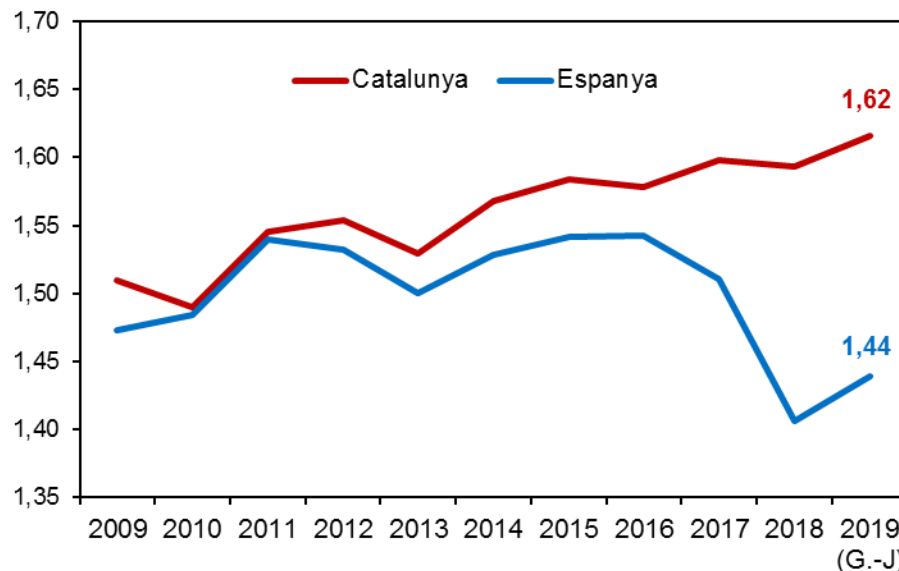
Exportacions de béns en valor per mercats

(Taxa de variació interanual, en %. Dades provisionals). Font: Duanes

Diversificació geogràfica empreses exportadores

(Nombre de regions a les que exporta de mitjana una empresa exportadora*). Font: Duanes

Notes: *Les set regions són: Europa, Amèrica del Nord, Amèrica Llatina, Orient Mitjà, Àsia Oriental, Àfrica i Oceania.

- La desacceleració de les exportacions afecta especialment a les destinades a fora de la UE.
- Les empreses catalanes han augmentat la seva diversificació geogràfica per continents en la darrera dècada, contràriament al que ha succeït al conjunt d'Espanya.

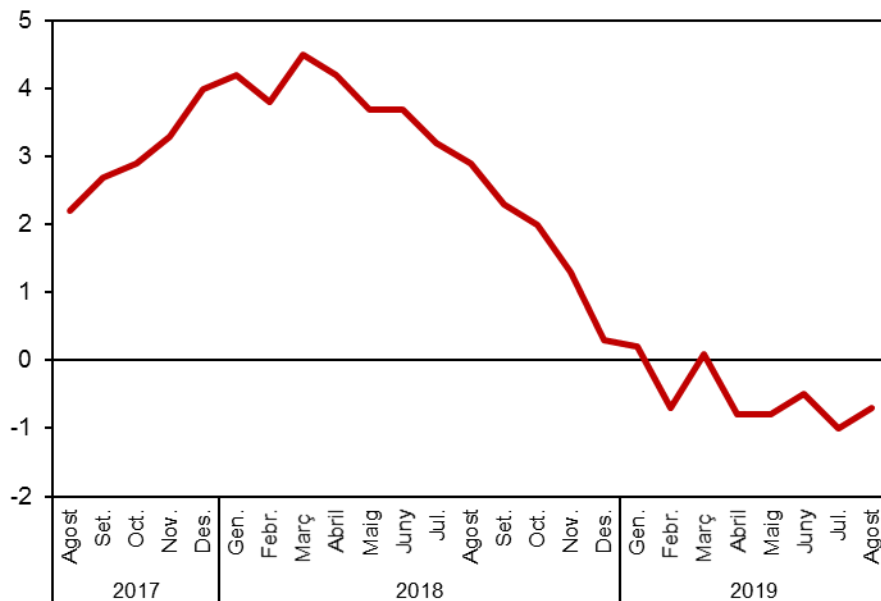

14. Indústria

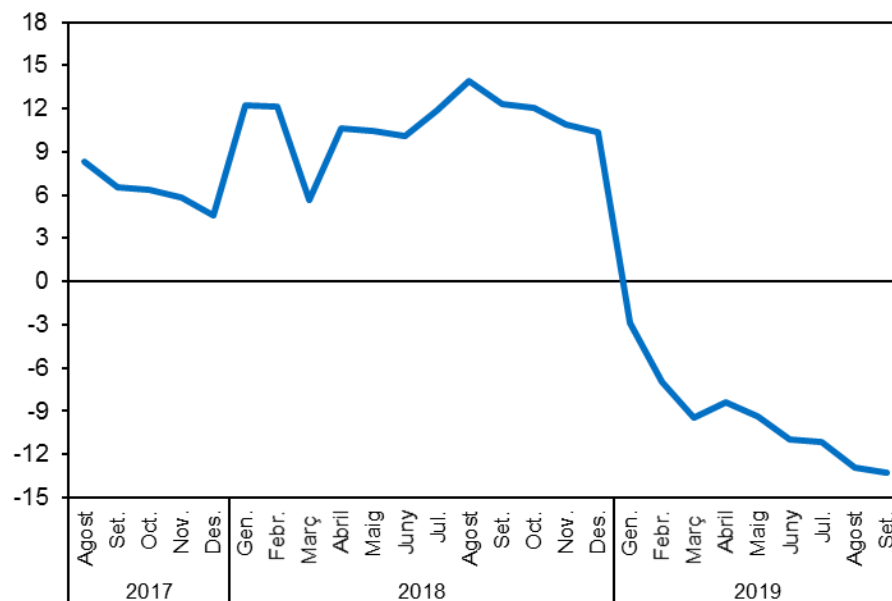
Índex de Producció Industrial a Catalunya

(Corregit d'efecte calendari. Taxa var. int. acumulada, en %) Font: Idescat

Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual acumulada, en %) Font: Idescat

- La producció industrial acumula una evolució lleugerament negativa fins a l'agost (-0,7%), fonamentalment centrada en els béns intermedis.
- La matriculació de vehicles industrials cau de manera més intensa, principalment pel canvi normatiu sobre emissions que va fer pujar molt les matriculacions el 2019.

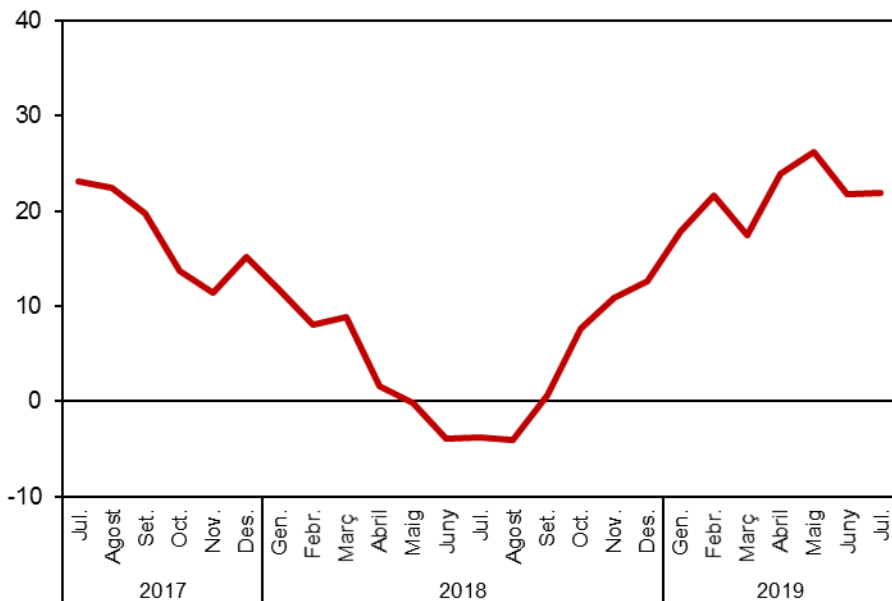

15. Construcció i habitatge

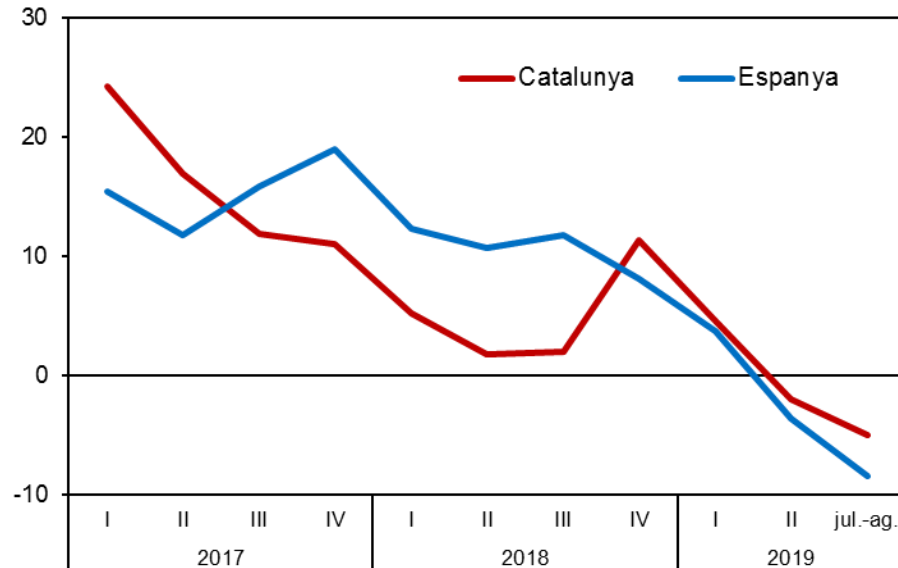
Visats d'habitatges en construcció

(Taxa variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos, en %) Font: Idescat

Compravenda d'habitatges

(Taxa variació interanual, en %) Font: INE

- El nombre de visats d'habitatge en construcció creix a un ritme intens el 2018 després de l'alentiment observat l'any anterior (+12% acumulat gener-juliol).
- El mercat immobiliari dona indicis de moderació. La compravenda d'habitatges mostren un descens des del segon trimestre, tant en l'obra nova com de segona mà.

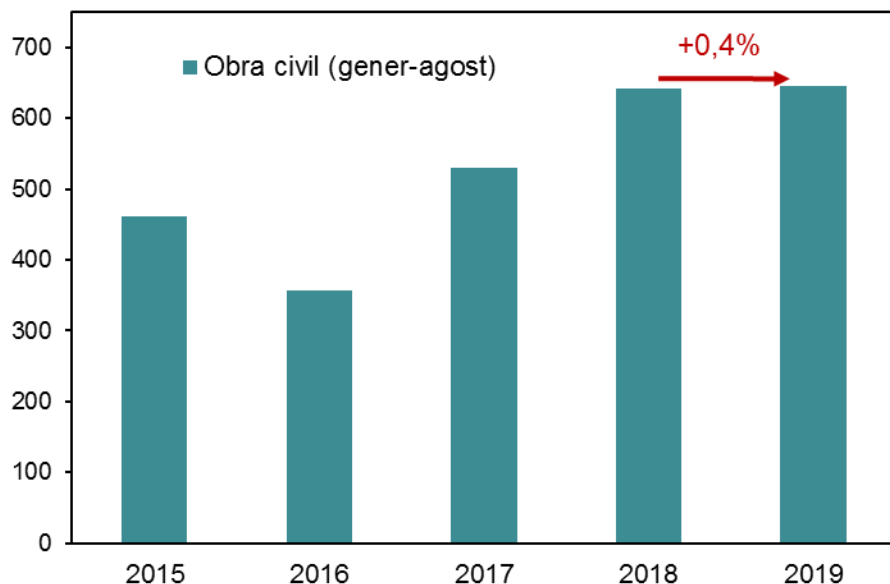

16. Licitació pública

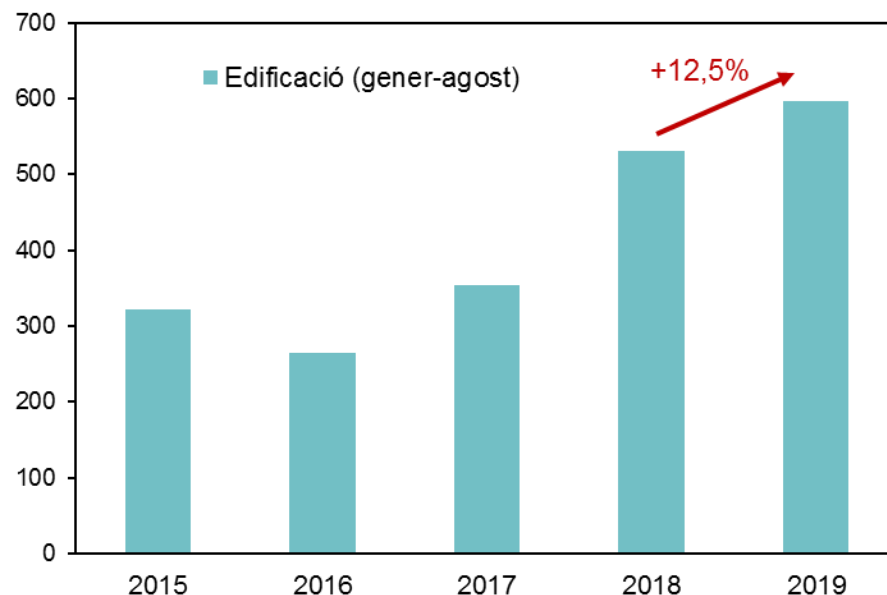
Licitació oficial d'obres (data d'obertura)

(Milions d'euros). Font: Font: Cambra Oficial de Contractistes d'Obra de Catalunya.

Licitació oficial d'obres (data d'obertura)

(Milions d'euros). Font: Font: Cambra Oficial de Contractistes d'Obra de Catalunya.

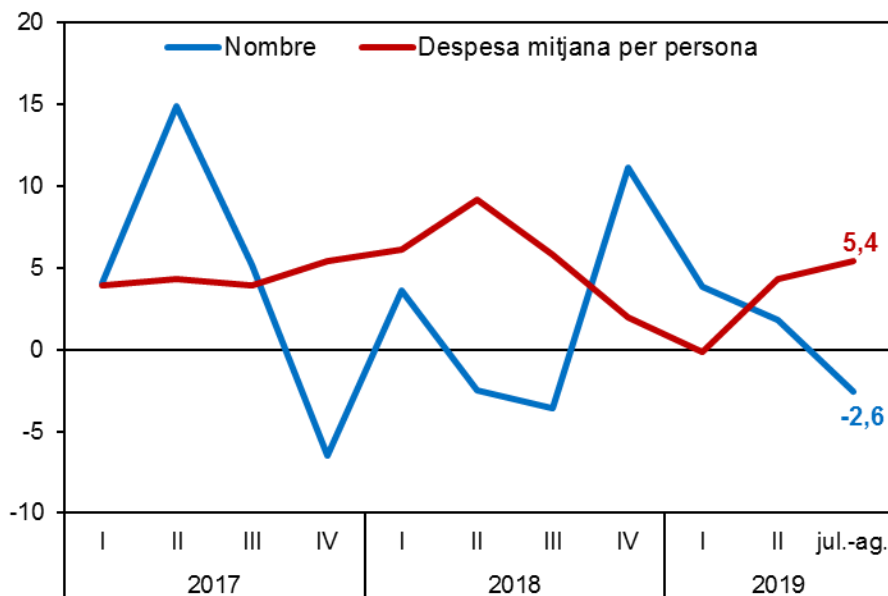

- La licitació oficial d'obra civil es manté en nivells similars als de l'any anterior. Mentre que l'edificació pública creix un 12,5% acumulat fins a l'agost, contribuint així a l'expansió del sector de la construcció.

17. Turisme

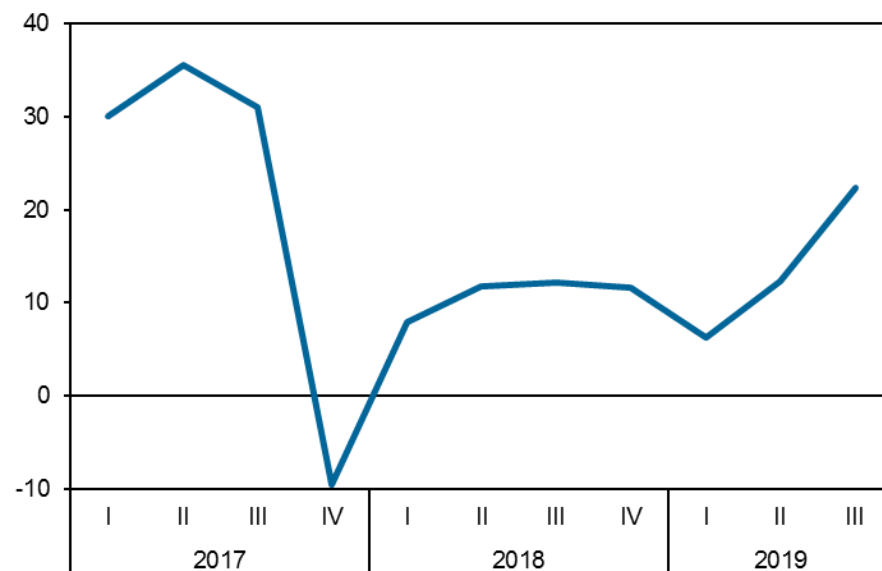
Turistes estrangers i despesa per turista

(Taxes de variació interanual, en %) Font: Idescat

Marxa dels negocis a l'hostaleria

(Saldos*, en %) Font: Enquesta de Clima Empresarial. Idescat i Cambra

(*) Saldo: Diferència entre resposta "a l'alça" i a "a la baixa"

- El nombre de turistes estrangers ha disminuït els mesos de juliol i agost però la despesa ha registrat un augment del 5,4% en el mateix període.
- Com a resultat d'això, la marxa dels negocis de les empreses del sector de l'hostaleria el tercer trimestre ha millorat respecte a l'any anterior.

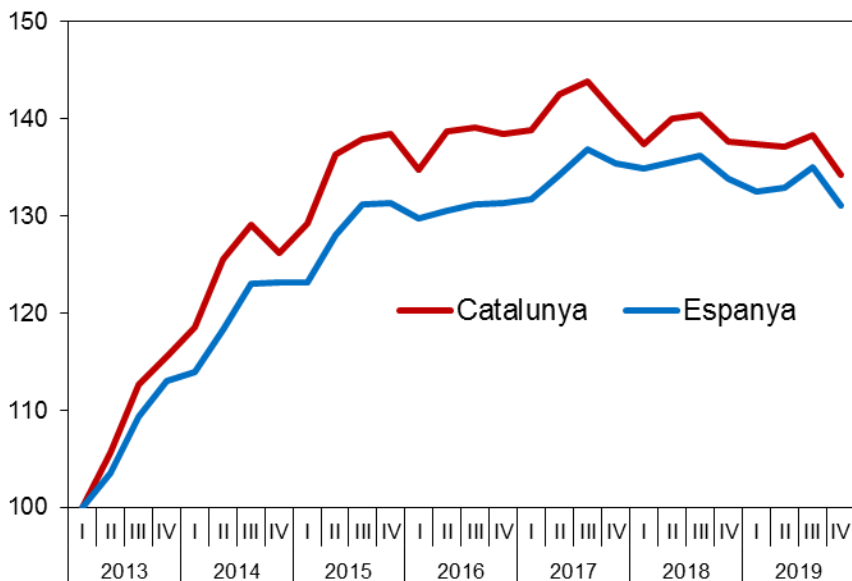

18. Confiança empresarial

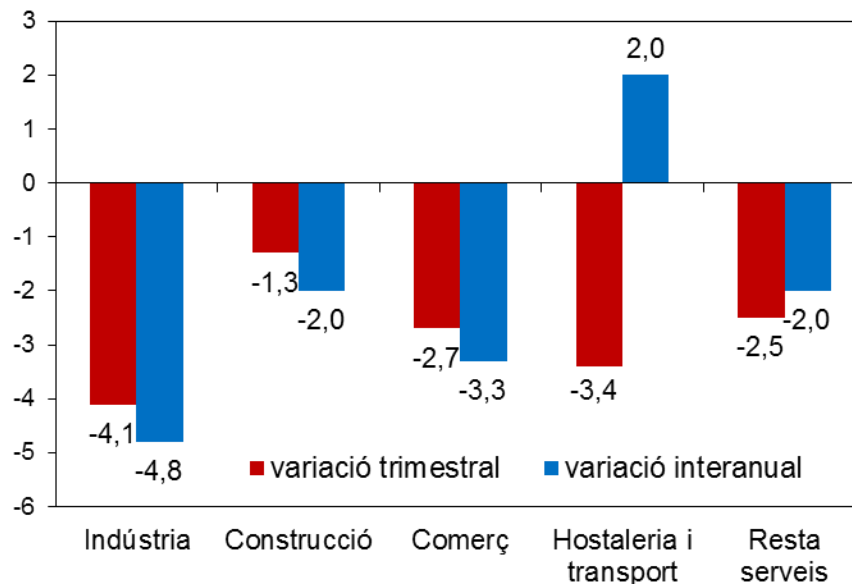
Indicador de confiança empresarial harmonitzat

(Base 2013 I trim.=100). Font: Idescat, Cambra i INE

Indicador de Confiança Empresarial harmonitzat Catalunya IV Trim.19

(Taxa var). Font: Idescat i Cambra

- L'Indicador de Confiança Empresarial (ICE) del quart trimestre mostra un descens acusat tant a Catalunya com al conjunt d'Espanya en termes intertrimestrals, després d'un augment de la confiança important el tercer trimestre que no es va confirmar amb les dades de l'economia real.
- Tots els grans sectors sense excepció registren un descens significatiu de l'ICE el quart trimestre, sent especialment intens a la indústria.

19. Previsions econòmiques 2019 i 2020

Previsions macroeconòmiques per a l'economia catalana

(En taxes de variació anual)

	2018	2019 (p)	2020 (p)
Producte Interior Brut	2,6%	1,9%	1,7%
Consum Privat	2,0%	1,3%	1,1%
Consum Públic	1,9%	1,7%	1,5%
Formació Bruta de Capital	4,6%	3,0%	2,6%
Exportacions	2,0%	1,6%	2,1%
Importacions	3,6%	1,1%	1,5%
VAB agricultura	-0,4%	0,2%	0,5%
VAB indústria	1,1%	0,1%	0,4%
VAB construcció	4,7%	3,5%	2,8%
VAB serveis	2,9%	2,3%	2,0%
Índex Preus Consum (base 2011)	1,8%	1,0%	1,3%
Ocupats	2,7%	2,0%	1,8%

- Revisem a la baixa la previsió de creixement del PIB fins a l'1,9% el 2019 i 1,7% el 2020.
- L'economia catalana continua en expansió però va perdent intensitat per l'esgotament del consum privat i del cycle expansiu de la inversió productiva, afectada també per la rebaixa de les perspectives mundials i l'augment dels aranzels.
- La indústria continuarà sent el sector que menys creixerà el 2019 i 2020, i la construcció el que més.

(p) Previsió. Les dades d'IPC són mitjanes anuals. **Data d'actualització:** Octubre 2019

Font: Idescat (any 2018) i Grup de Recerca AQR-UB (anys 2019 i 2020)

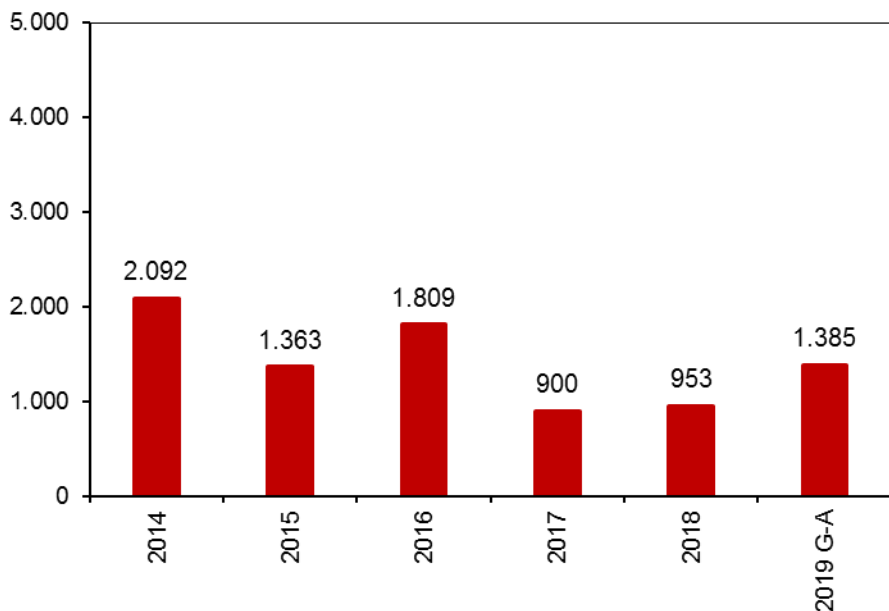

Informe sobre l'evolució dels Expedients de Regulació d'Ocupació (EROs) a Catalunya

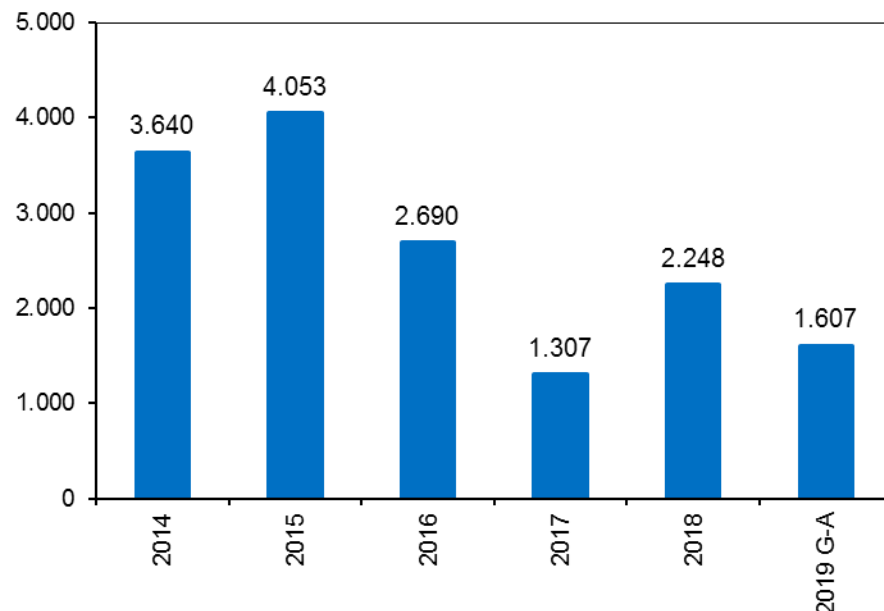

20. EROs a Catalunya: Fase de recuperació

Treballadors afectats per EROs a la indústria. Rescissions (en nombre). Font: Gencat

Treballadors afectats per EROs als serveis Rescissions (en nombre). Font: Gencat

- Durant la recuperació les rescissions per ERO han estat superiors als serveis.
- Comparant gener-agost 2019 amb mateix període 2018, la indústria registra un notable increment (124%) atès que veníem de mínims històrics, mentre que els serveis experimenten una reducció (-6,5%).

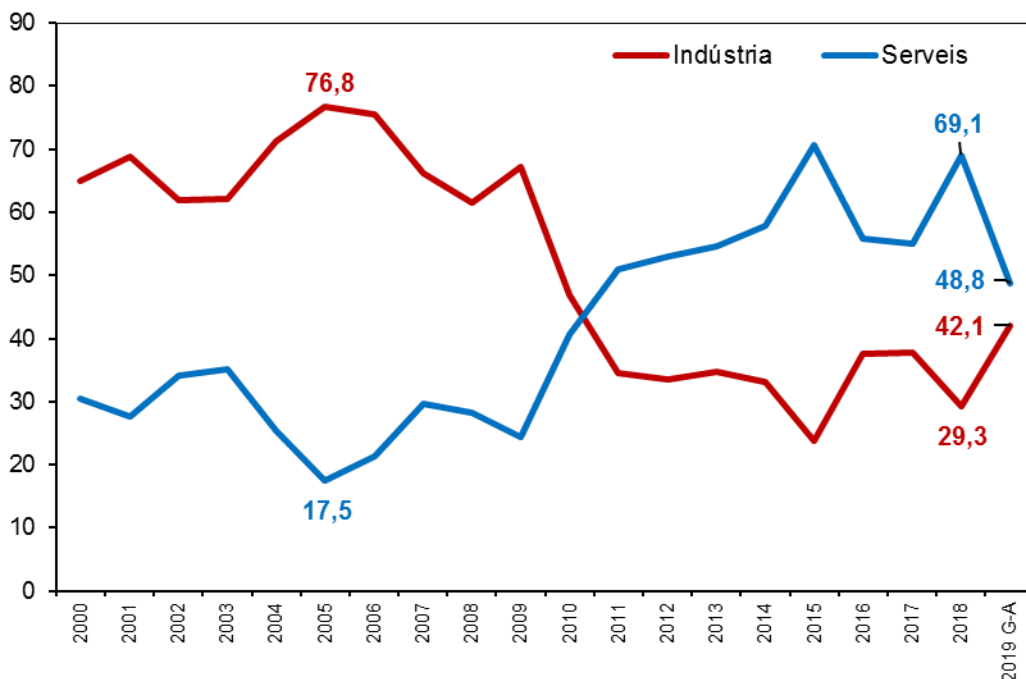

21. EROs a Catalunya: Evolució del pes relatiu

Treballadors afectats per EROs. Evolució de la distribució per sectors (indústria i serveis) de les rescissions

(en percentatge). Font: Gencat

- La sèrie històrica mostra que el pes dels treballadors acomiadats per sectors sobre el total de l'economia es van invertir el 2010.

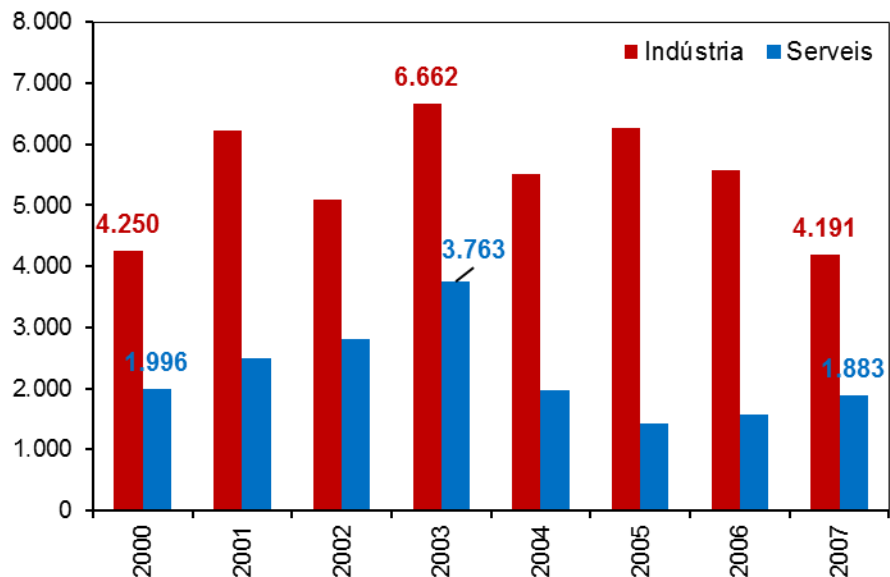

22. EROs a Catalunya: Comparació per períodes

Treballadors afectats per EROs. Rescissions, 2000-2007

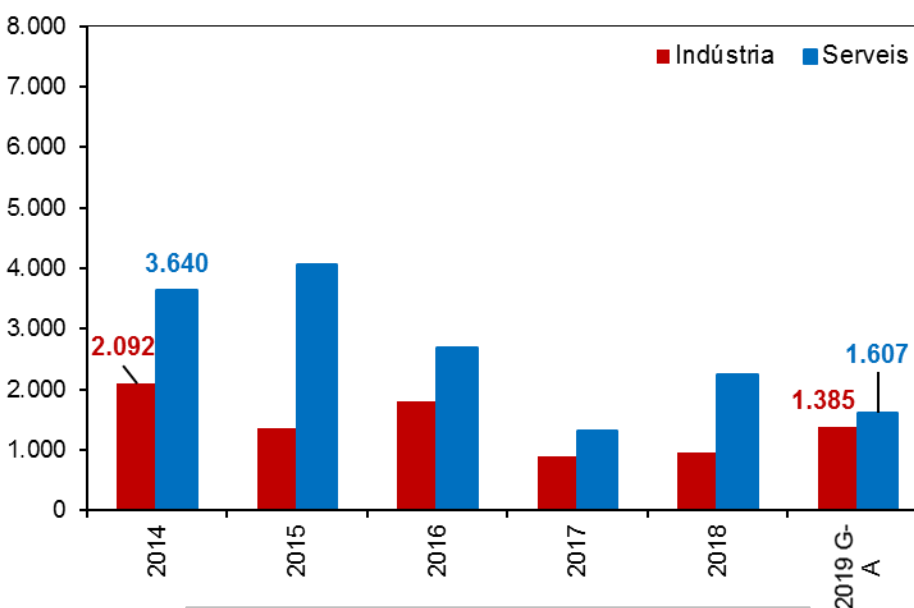
(en nombre). Font: Gencat

Fase expansiva 2000 - 2007

Treballadors afectats per EROs. Rescissions, 2014-2019

(en nombre). Font: Gencat

Fase expansiva 2014 - 2019

- El 2000-2007 es van acomiadar 5.472 persones en mitjana anual en EROs a la **indústria**, força per sobre de les 1.931 del període 2014-2018.
- Als **serveis**, la mitjana anual d'acomiadaments en EROs abans de la crisi va ser de 2.240 treballadors, xifra que augmenta fins als 3.492 en l'actual fase expansiva.

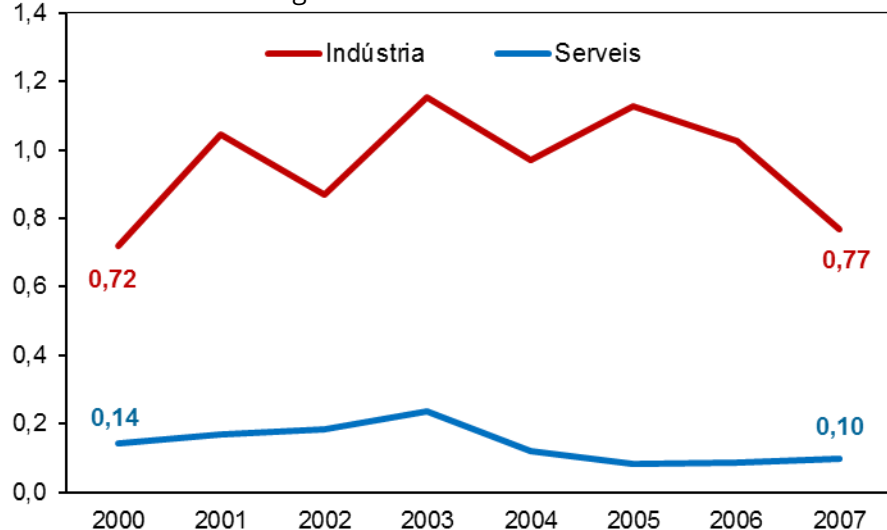

23. EROs a Catalunya: Ràtio rescissions EROs sobre afiliacions

Treballadors afectats per EROs. Rescissions, 2000-2007

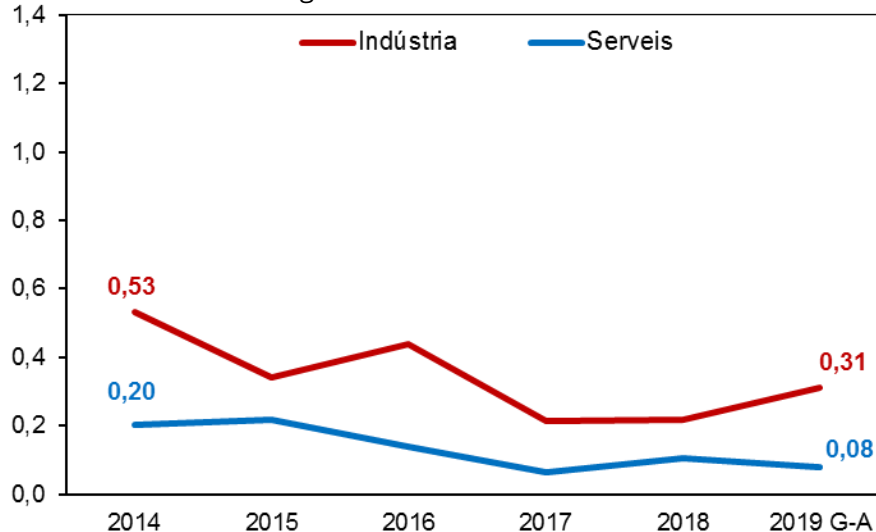
(en % de les afiliacions* a cada sector respectivament). Font: Gencat
*Afiliacions netes al Regim General i Minería i del Carbó.

Fase expansiva 2000 - 2007

Treballadors afectats per EROs. Rescissions, 2014-2019

(en % de les afiliacions* a cada sector respectivament). Font: Gencat
*Afiliacions netes al Regim General i Minería i del Carbó.

Fase expansiva 2014 - 2019

- La ràtio dels treballadors acomiadats per ERO a la indústria sobre el total d'afiliacions al sector ha estat força més reduït en l'actual fase expansiva que en l'etapa de creixement prèvia a la crisi econòmica.

24. EROs a Catalunya: Anàlisi per subsectors

Treballadors afectats per EROs segons subsectors. Rescissions. Classificació acumulat 2000-2007

(en nombre). Font: Gencat

SUBSECTOR (60 EN TOTAL)	ACUMULAT	PES PERÍODE 2000-2007
<i>Descripció CCAE-93</i>	2000-2007	S/TOTAL (%)
1 Indústries tèxtils	11.029	17,2
2 Correus i telecomunicacions	3.853	6,0
3 Maquinària i materials elèctrics	3.686	5,7
4 Vehicles motor, remolcs i semiremolcs	3.463	5,4
5 Construcció maquinària i equips mecànics	3.413	5,3

- Entre el 2000 i 2007, les indústries tèxtils encapçalaven el rànquing amb més de 11.000 treballadors acomiadats en EROs (el 17,2% del total del període).
- La resta de subsectors, excepte correus i telecomunicacions, pertanyien també a la indústria.

25. EROs a Catalunya: Anàlisi per subsectors

Treballadors afectats per EROs segons subsectors. Rescissions. Classificació acumulat 2014-2019

(en nombre). Font: Gencat

SUBSECTOR (88 EN TOTAL)	ACUMULAT	PES PERÍODE 2014-2019
<i>Descripció CCAE-09</i>	2014-2019	S/TOTAL (%)
1 Mediació financera	2.272	8,8
2 Comerç engròs, exc. vehicles motor	1.880	7,3
3 Vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	1.691	6,6
4 Activitats administratives d'oficina	1.193	4,6
5 Comerç detall, exc. vehicles motor	1.087	4,2

- Des del 2014, la mediació financera encapçala el rànquing amb més de 2.200 treballadors acomiadats en EROs.
- La resta de subsectors pertanyen al sector serveis, menys l'automobilístic, el qual acumula quasi 1.700 acomiadaments.

26. EROs a Catalunya: Anàlisi per subsectors

Treballadors afectats per EROs segons subsectors. Rescissions. Classificació 2019 (acumulat G-A)

(en nombre). Font: Gencat

SUBSECTOR (88 EN TOTAL)	2019	PES 2019	ACUMULAT
<i>Descripció CCAE-09</i>	G-A	S/TOTAL	2014-2019
1 Vehícles de motor, remolcs i semiremolcs	535	16,2	1.691
2 Transport terrestre i per canonades	388	11,8	866
3 Construcció d'immobles	193	5,9	542
4 Activitats administratives d'oficina	162	4,9	1.193
5 Confecció de peces de vestir	133	4,0	401

- El sector de l'automòbil ha registrat 535 acomiadaments en EROs fins a agost del 2019, amb un 16% del total.

27. CONCLUSIONS CONJUNTURA (I)

1. En un context internacional cada vegada més complex, l'economia catalana ha resistit prou bé, com demostra que el creixement del PIB de Catalunya estigui encara en xifres al voltant del 2% anual.
2. Les dades confirmen que l'economia catalana ha entrat en una nova fase de cicle més madur en la qual el creixement del PIB s'anirà apropant al valor tendencial (entre l'1,5% i el 2%).
3. Els indicadors de conjuntura disponibles fins al moment de publicació d'aquest informe no permeten avançar un escenari de recessió ni de canvi bruscat en la marxa de l'economia, sinó únicament d'alentiment.
4. L'esgotament gradual del cicle expansiu basat en el consum privat, sumat a l'empitjorament de les perspectives globals que està afectant al sector industrial i a la inversió productiva, expliquen la revisió a la baixa les nostres previsions macroeconòmiques per al 2019 i 2020. En tot cas, Catalunya continuarà creixent força en línia amb el conjunt de l'economia espanyola i bastant per sobre de la zona euro (1,2% el 2019).

28. CONCLUSIONS CONJUNTURA (II)

5. L'exportació de béns segueix creixent amb dades acumulades fins a l'agost malgrat la caiguda del comerç mundial i, a més, ho fa per sobre del conjunt de l'economia espanyola. Les empreses catalanes estan cada vegada més diversificades geogràficament i això és un suport positiu per al nostre sector exterior.
6. Per sectors, la construcció manté un intens dinamisme, i el sector turístic ha tingut una bona temporada d'estiu més basada en un augment de la despesa que del nombre de turistes.
7. Empitjora la confiança empresarial en el quart trimestre, especialment a la indústria, però aquesta dada s'emmarca en una tendència que ha anat moderadament a la baixa durant els últims dos anys.

Cambra de Comerç
de Barcelona

@presscambrabcn

#Economia19 #EstudisCambra

